

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 425, fremsættelsen i tidenden sp. 1226).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bladt: Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med, at lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet er fremsat på et noget tidligere tidspunkt, end tilfældet har været de to forudgående år, hvor forskellige omstændigheder medførte, at lovforslagene først blev gennemført i februar-marts. Denne gang skulle der være nogen mulighed for at få lovforslaget gennemført i januar måned, således at man i god tid kan komme i gang med byggeriets forberedelser ude i landet.

Det foreliggende lovforslag indeholder intet nyt ud over en forhøjelse af lånesatserne og rådighedsbeløbene. De foreslåede lånesatser er de største, vi hidtil har set. Byggelånet, der sidste år blev sat op med 2 000 kr., er denne gang forhøjet med 5 500 kr. fra 26 500 kr. til 32 000 kr., medens det beløb, der kan ydes i særlige tilfælde, uændret er sat til 2 000 kr. Jordkøbslånet er forhøjet med 200 kr. fra 1 800 kr. til 2 000 kr., dog således at der i visse tilfælde kan ydes lån op til 2 500 kr. Endelig indeholder lovforslaget en forhøjelse på 500 kr. af det særlige lån til forskellige installationer fra 2 000 kr. til 2 500 kr. I alt indeholder lovforslaget en forhøjelse af et normalt statslån til en arbejderbolig på 6 200 kr.

Vi kan sikkert alle være enige om, at det havde været ønskeligt, om vi kunne have undgået disse forhøjelser, men det er ikke muligt, hvis vi skal fastholde lovens forudsætninger. De foreslåede forhøjelser er fremkommet efter indstilling fra jordlovsudvalget og begrundet i prisudviklingen, og vi ved jo, at der særlig i det sidste år har været meget betydelige prisstigninger på byggeriets område. Jeg går ud fra, at de foreslåede forhøjelser kun dækker de forøgede udgifter ved opførelsen af en arbejderbolig.

Jeg vil dernæst udtale min tilfredshed med, at lovforslaget også indeholder en ajourføring af rådighedsbeløbet med 5 mill. kr. til byggeri i henhold til lovens kap. IV og 1 mill. kr. til byggeri i henhold til kap. VI.

Rådighedsbeløbet har været uændret siden 1954, og med de årlige forhøjelser af lånebeløbene — ikke mindst på baggrund af det foreliggende lovforslag — må en ajourføring anses for at være nødvendig, hvis vi skal opretholde byggeriet i et blot nogenlunde rimeligt omfang.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der på grundlag af de indkomne ansøgninger i finansåret 1961-62 vil være behov for meddelelse af lånetilsagn til opførelse af 660 arbejderboliger. Denne kendsgerning er udtryk for, at der stadig er et betydeligt behov for disse arbejderboliger.

Så meget om selve lovforslaget, men jeg vil gerne her ved første behandling fremdrage et forhold, som har givet anledning til en del misforståelse ude i landet.

Vi gennemførte i 1959 en lovændring, hvorefter der blev skabt mulighed for at få indført et lån på ejendommen som en førsteprioritet, mod at statslånet blev rykket tilbage. Derved blev der givet ejeren mulighed for at gennemføre forbedringer ved huset eller at foretage installationer og lignende. Denne lovændring gjaldt dog kun for huse, der var bygget efter 1. april 1959, og ville først få reel betydning efter en årrække, idet der er en bestemmelse om, at begge lån tilsammen skulle holdes inden for rammerne af ejendomsskyldværdien. Først når statslånet er bragt længere ned og ejendomsskylden eventuelt er gået højere op, ville der blive en lånemulighed. Jeg rejste dengang spørgsmålet om en lignende lovændring for de huse, der var bygget før 1959, og dette blev gennemført året efter. Det er klart, at for de noget ældre huse ville der være en større lånemulighed, men i henhold til loven skal statslånet konverteres efter de samme regler, som blev gennemført i 1959 for de nye huse, hvor byggelån og jordkøbslån blev slået sammen til ét lån og der blev indført ændrede forrentnings- og afdragsvilkår. Denne konvertering blev også gjort obligatorisk ved fremtidigt ejerskifte, hvilket medførte, at renteefterbetalingskravet blev gjort gældende. Dette beløb blev kapitaliseret og lagt oven på statslånet, og dette er helt rimeligt ved ejerskifte, fordi beløbet kan indgå som en del af købesummen, men renteefterbetalingskravet gøres også gældende, hvor en mand ønsker at indføre en førsteprioritet på ejendommen. Der-